

IN MEMORIAM

PROF. DR BILJANA SIMEUNOVIĆ-PATIĆ (1970–2023)*

Mislim da u celoj mojoj profesionalnoj karijeri, dugoj već 40 godina, nisam imao teži zadatak od ovog koji mi je pripao danas jer nikada nisam mogao ni da pomislim da ću doći u situaciju da o kolegici Biljani Simeunović-Patić govorim na ovakav način i ovakvim povodom.

Biljanu sam upoznao davno, pre gotovo trideset godina, na samom početku njene profesionalne karijere, kada se zaposlila i Institutu za kriminološka i sociološka istraživanja u kome sam ja tada već godinama radio. Njen dolazak u Institut zajedno sa još nekoliko mladih koleginica i kolega uneo je novu energiju i svežinu u njegov rad i ona se veoma brzo uključila i uklopila u naučnoistraživačke projekte kojima se Institut u tom trenutku bavio. Način rada u naučnim institutima je takav da zahteva dosta zajedničkog rada istraživača pa sam tako imao priliku da Bilju (kako smo je uglavnom zvali) brzo upoznam kao vrednu, ambicioznu i odgovornu osobu. U Institutu je radila od 1994. do 2009. godine, sa pauzom od 2000. do 2002 kada je radila u Komitetu za prikupljanje podataka o izvršenim zločinima protiv čovečnosti i međunarodnog prava u Beogradu, u zvanju samostalnog savetnika. I na tom poslu je davala svoj puni doprinos, saradujući sa značajnim imenima naše kriminološke i krivičnopravne nauke, pre svega sa profesorima Ignjatovićem i Stojanovićem, ali ju je strast prema nauci ipak vratila u Kriminološki institut gde ostaje do 2009. godine kada doktorira i kada biva izabrana za docenta na Kriminalističko-policijskoj akademiji.

Bilja je osnovne studije završila na Defektološkom fakultetu u Beogradu, magistrirala na Pravnom fakultetu u Beogradu, a doktorirala na Pravnom fakultetu u Kragujevcu. I teme njene magistarske i doktorske disertacije govore o njenom kontinuiranom interesovanju za kriminologiju: Kriminološka analiza ubistava u Beogradu u periodu od 1985–1993 kao magistarska teza, i Kriminalitet maloletnika u Republici Srbiji i savremena društvena reakcija kao doktorska teza.

Logična želja mladog naučnog radnika da se osim kao naučnik-teoretičar oporba i kao nastavnik dovela ju je na Kriminalističko policijsku akademiju gde je 2009. izabrana u zvanje docenta na predmetu kriminologija, zatim 2013. u zvanje vanrednog profesora i 2018. u zvanje redovnog profesora. Pored kriminologije predavala je Viktimologiju, Politiku suzbijanja kriminaliteta, Policiju i zaštitu ranjivih grupa i Kriminalističku viktimologiju. Predavala je na svim nivoima studija: osnovnim

* Reč profesora Đorđa Đorđevića na komemoraciji povodom smrti Biljane Simeunović-Patić na Kriminalističko policijskom univerzitetu aprila 2023.

akademskim i strukovnim, master i specijalističkim studijama i doktorskim studijama. Pored naše Akademije odnosno Univerziteta profesorka Bilja je učestvovala u izvođenju nastave na predmetu Kriminologija sa maloletničkom delinkvencijom na Fakultetu za specijalnu edukaciju i rehabilitaciju Univerziteta u Beogradu.

Bila je veoma posvećena radu na Akademiji odnosno Univerzitetu. Predano je radila sa studentima dosledno ispunjavajući svoje nastavne obaveze, a često, naročito kad su u pitanju oni najbolji studenti, pružala i više od toga. Bila je mnogo puta mentor i član komisija na master i specijalističkim studijama, često smo u tim komisijama bili i zajedno.

Učestvovala je u radu i organizaciji većeg broja naučnih i stručnih skupova, kao i u realizaciji brojnih domaćih i međunarodnih naučnoistraživačkih projekata, od kojih na nekim i kao rukovodilac projekta.

Uređivala je naučni časopis „Temida“, a smrt ju je zatekla na mestu glavnog i odgovornog urednika naučnog časopisa „NBP– *Nauka, bezbednost, policija*– Žurnal za kriminalistiku i pravo“ i člana uređivačkog odbora međunarodnog naučnog časopisa „Journal of Trafficking, Organized Crime and Security“. Bila je aktivni član Evropskog udruženje za kriminologiju (European Society of Criminology), Viktimološkog društva Srbije i član predsedništva Sekcije za kriminologiju Srpskog udruženja za krivičnopravnu teoriju i praksu.

Bila je aktivna i u poslovima upravljanja Akademijom. U periodu 2013–2015. godine obavljala je poslove iz nadležnosti prodekana za nastavu, a 2017–2018. godine poslove vršioća dužnosti prodekana za naučnoistraživački rad. Od 2022. godine bila je predsednik Veća naučnih oblasti društveno humanističkih studija.

Sa Biljom je bilo lako i lepo saradivati. Bila je ozbiljna, odgovorna, strpljiva i precizna, nije volela improvizacije. S druge strane nije, kako to profesori često čine, od svega pravila veliki problem i čitavu filozofiju, već se trudila da probleme rešava racionalno i efikasno. Njeno veliko znanje i široko obrazovanje uz pomenute osobine činilo ju je idealnim saradnikom u mnogim oblastima naučnog i pedagoškog rada.

Dosta sam saradivao sa Biljom. Tome je doprinela činjenica da smo zajedno radili u dve ustanove, a i da smo se međusobno dobro razumeli. Ona kao defektolog, zapravo kriminolog pa i sociolog i ja kao pravnik dobro smo se dopunjavali u radu. Ja sam joj često govorio da je bolji pravnik od mnogih koje znam, a ona je cenila moju sklonost da neke stvari sagledavam u širem društvenom kontekstu od usko pravničkog. To je naročito došlo do izražaja u našem zajedničkom oformljavanju predmeta Politika suzbijanja kriminaliteta na master studijama kriminalistike koji smo zajedno i predavali. Pored čestog zajedničkog učešća u komisijama drugog stepena radili smo zajedno na nekoliko projekata i koautorski objavili nekoliko radova.

Profesorka Biljana Simeunović-Patić je u toku svoje veoma bogate, ali na žalost prekratke naučne karijere, objavila preko sto naučnih radova. Ja ih sada naravno ne mogu sve nabrajati, ali dozvolite mi da pomenem samo neke, verovatno najznačajnije, a to su naučne monografije i udžbenici. Od samostalnih radova naveo bih: *Ubistva u Beogradu: kriminološka studija* i *Osnovi kriminologije*, a od koautorskih (u zagradi su navedeni koautori): *Viktimologija: opšti deo* (Đorđe Ignjatović); *Nasilje kao odgovor: socijalne i psihološke implikacije krize* (Olivera Pavićević, Leposava

Kron); *Žene žrtve ubistva u partnerskom odnosu* (Slađana Jovanović); *Krivičnopravni odgovor na nasilje u porodici u Vojvodini* (Slađana Jovanović, Vanja Macanović); *Viktimologija* (Đorđe Ignjatović); *Kriminalistička viktimologija* (Tanja Kesić); *O negativnom društvenom junaku* (Olivera Pavićević) i *Integrirani odgovor na nasilje nad ženama u Srbiji* (grupa autora).

Njen poslednji objavljeni rad, drugo izdanje opšteg dela Viktimologije koji je napisala zajedno sa prof. Ignjatovićem, nedavno je ugledao svetlost dana, ali ga ona, na žalost, kao otštampanu knjigu nije videla, jer ju je bolest u tome sprečila.

Prerana smrt profesorke Patić predstavlja nenadoknativ gubitak pre svega za njenu porodicu, ali i za Kriminalističko-policijski univerzitet koji je izgubio izvrsnog nastavnika, pedagoga i naučnog radnika, a naša kriminološka nauka ostala je bez jednog od svojih najplodnijih autora. Za utehu svima nama koji smo je voleli i poštovali ostaje činjenica da je sigurno da će ostaviti neizbrisiv trag na našem Univerzitetu kao nastavnik i naučni radnik, kao kolega i prijatelj, kao i da će svi oni koji ubuduće budu želeli da se bave kriminologijom u njenim radovima imati polaznu osnovu i inspiraciju za svoj budući rad.